

¡ Ripoll !

Ja sóc aquí. Com va lo fill a veure,
 Novembre al arriuar, lo vis dels pares,
 me'n vench jo al cementir ab ulls plorosos,
 de las glorias capdaltz de ma niçaga.
 Ayre Senyor; que lo respir me'n manquí,
 si dins fet honor lo meu cor saltava,
 y folt d'indignació t'ira'm desboca,
 tanteja t' pes de mas bursentas Màgimias.
 Elevés, héroes capdaltz; l'ontes de ferro,
 tranquen, si foren tals, vostres mortallas,
 que més que Mátzers flagellants mirarvos,
 d'aquest tristloch la voltat ni espanta.
 Veniu, quicadume, arreplegién las cenbras
 feu jorns de dol permians de bortz Mansacles;
 jo sóc dels vostres, sóc un fill que torna
 y la casa payrat troba esfondrada!

¿ Què fou del monument? ¿ Quine es la forsa
 qui esgabellá la inmensa carcanaada,
 donant en terra ab la grandesa tota
 de las valentas regulars arcadas?
 ¿ Qui ha arrebatat las maravellosas joyas,
 ¿ quin vent s'ha enduyt las coloxals estatuas,

quin terratrèmol ha esvaït las tombas,
qui ha desperjats los delicats retaulas?
Ara, pinturas, torricous, reliquias,
tot es perdut; tot ho cercans de bades;
han sols ne resta un temporal de pedra,
un mar de ruinas y un padró d'infàmia!
No apart~~xi~~ si no que un negre estot de furias
per sos murals heja fregat murs á las,
y profanat lo monument al veurers,
en terra avergonyit se deixés caure!

No t'hiu, y 'in rembla quan la nit desplega
son ronsech de tenebras, la fantasma
que, no cabent en lo fossar dels ritgles,
las horas comta á son portul ventada.

No apart~~xi~~ en murs pitans veure una ossera
per feras famolencas destrocada,
y en la longdor dels finestrals las conques
d'unis ulls que al esperit enamoravan.

Sento en la fosca rodolar las pedras
pèl vent que viula de sonloch tombadas,
y l'oliva visclar, quan se deixen onda
pèl fort barrabestall esparverada.

Si s'alsan los recorts, y prenen forma,
y passen per nos ulls histas imatges,
cossos sens ombra á quital trepitges sorollan
las Mosas del traspòl escarbotadas.

Preig l'emperador de las legendes,
son roig mantell y son plomall al ayre;
l'atlethic comte ton patrio y cil' hora
de Catalunya redemptor y pere.

Lo bean marit de la gentil Na Dolça,
espill de cavallers; lo qui portava
las fitas del combat entre vos braços,
'vont roda l'Ebro sa corrent de plata.

Rudolf, ton primé Abat; aquell que'l ferro
partia al vent de sa potent espara;
Pallars, Rocabertis, guerrers y monjos,
mártirs y sants y trovadors y damas.

Et tots plenyentsa en funeral silenci
la festa al pit ab sentiment acalam...
fins que 'ls allunya l'infernal botzina
del comte Arnau qua pèl freixes devalla!

Recorts, recorts ton rols, debit espurna
que cada dia va minvant son rastre,
celistic de la nit, confosa idega
que guarda l'orfe dels patons del pare.
De bades lo desitge ab ven commora
las gastes del passat aquí demana,
y 'ls ulls fituran per'hegi' en la pedra
diatats que un dia hi consignà l'escorpra.
Per un forest de la trencada votte
ton rols la Numa un de vos raigs devalla,
morbantina l'aura que als pitans s'aferra

y 'ls murs descama abros arrels fungantes.
Mentres del cor los debatechs recompta,
l'eco esmortit que pels racons s'amaga,
y al moure lo pen ja per las ruïnas
mormura queixos escarnint patjados.

Demà ni 'l recort, demà ni 'l eco,
demà Ripoll demenarà de bades;
un mar d'espigas rublirà la terra
y l'olivera estendrà aquí ~~llurs~~^{sas} branques.
Cantant tal volta l' Comte Arnau remoeja
rústech pagès despullat venerables,
y dintre 'l solch osquí un pitòs la rella,
quan ell recordi de Ripoll las faulas.
Demà, si d'aquets héroes que aquí jehien,
si d'est temple esfoudrat algiu hi parla,
incrèdul vomiguent, posarà en despta
que haja tinguets fills de tal Neg sa mare.
Mes, reus' conivets, si la pàtria crida
l'ajuda de vos fills, punjirà l'arma,
y heroè serà, puix bullirà en vos venas
dets héroes de Ripoll l'ardenta sava!

